

Heerlen

raadsinformatiebrief

Heerlen,
27 februari 2024

Documentnummer
86694

Onderwerp
RIB inzake Financiële situatie Heerlen

Inleiding/aanleiding
Toezegging vragenuur raadsvergadering 31 januari 2024

Kernthema:
Middelen en heffingen

Deze RIB bevat aanvullende informatie over de financiële stand van zaken van de gemeente Heerlen en de gevolgen van het ravijnjaar. Bij deze vooruitblik moet rekening worden gehouden met onzekerheden. De schattingen onderhevig aan lastig te voorspellen factoren zoals rentekosten, inflatie, rijksuitkeringen, de impact van het ravijnjaar, overige macro-economische en geopolitieke ontwikkelingen. De rijksinkomsten (buiten het ravijnjaar) kunnen ook aanzienlijk veranderen aangezien de koers van het nog te vormen kabinet onbekend is.

Naar aanleiding van de raadsvergadering op 31 januari 2024 is de begroting met de huidige kennis en besluitvorming opnieuw geprognostiseerd. Hierbij zijn er wederom nog veel onzekerheden. De actuele prognose is als volgt: in 2024 wordt een overschot van 1,8 miljoen verwacht, in 2025 wordt een tekort van 2 miljoen voorzien, en dit loopt op tot 24 miljoen in 2026. In bijlage 1 is het volledige overzicht op postniveau toegevoegd.

Basisbestand Ontwikkeling Begroting 2025-2028							
Domein	Product	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
		Totaal Startsaldo	1.882	1.103	-19.649	-15.945	-
		Totaal Reeds genomen (college)besluiten	-	-3.084	-4.414	-3.128	-3.822
		Totaal Gemeentefonds	-	-	-	-	-
		Totaal Verbonden partijen	-	-	-	-	-
		Totaal Structurele effecten JR, NN en ZN	-0	-30	-68	-106	-106
		Totaal Indexering	-	-	-	-	-
		Totaal Kapitaallasten	-	-	-	-	-
		Totaal Ontwikkelingen	-	-	-	-	-
		Totaal Basisbegroting 28 02 2024	1.881	-2.011	-24.132	-19.179	n.n.b.

In de brief die de VNG, IPO en de Unie van Waterschappen op 30 januari aan de informateur heeft gestuurd, wordt verzocht om de volgende zaken:

- Versterking van het partnerschap
- Afschaffing van de opschalingskorting van € 675 miljoen
- Herstel van het accres vanaf 2026, circa € 2,3 miljard
- Indexering van de fondsen passend bij de stijgende kosten voor wettelijke (zorg)taken
- Balanceren van taken en middelen
- Meer algemene en minder specifieke uitkeringen

Indien deze zaken worden ingewilligd, is er sprake van een betere startpositie die aansluit bij het takenpakket van de gemeente. Doordat er nog geen regering is gevormd blijft er langer onzekerheid over de ontwikkeling van de gemeentefinanciën. De impact van plannen van het nieuwe kabinet op het gemeentefonds en mogelijke rijksbezuinigingen zijn nog onduidelijk.

Vragen presidium

In de onderstaande punten worden de vragen van het presidium per vraag geadresseerd:

- De financiële status van de gemeente, inclusief prognoses voor het ravijnjaar en eventuele oplossingen.

In de bovenstaande tabel en toelichting is de status van de gemeente en prognoses voor het ravijnjaar weergegeven. De gemeente heeft de adviezen van de VNG opgevolgd en een begroting opgesteld op basis van het huidige takenpakket, noodzakelijke investeringen, inflatie, stijgende rente en ambities uit het coalitieakkoord. Hierdoor wordt het tekort inzichtelijk gemaakt, dat ontstaat door verminderde rijksmiddelen. Hiermee is vooral beoogd een signaal af te geven met zoveel mogelijk gemeenten om daar maximale druk op het Rijk te zetten. Dit is gedaan in afstemming met de provincie in hoedanigheid van toezichthouder.

Indien het rijk niet met een passende oplossing komt en bezuinigingen aan de orde komen hanteren we conform het coalitieakkoord de Ladder van Lodewijks:

- 1) Doelmatiger werken
- 2) Anders organiseren
- 3) Vertragen van projecten
- 4) Heroverwegen van taken (en projecten)
- 5) Het vergroten van de lastendruk.

Vanuit het coalitieakkoord 2022-2026 is hieraan toegevoegd dat de 'allerlaatste trede' de maatregelen zijn die de inkomens van kwetsbare mensen raken.

De VNG adviseert om nog even af te wachten met het effectueren van bezuinigen maar wel voorbereidingen te treffen. De VNG vervolgt haar advies om alle bezuinigingsmaatregelen, voornemen of opties als gevolg van het ravijnjaar in een aparte paragraaf in de kaderbrief te verwerken.

- De actuele financiële meerjarenstand van de gemeente Heerlen, gebaseerd op de primitieve meerjarenbegroting uit november aangevuld met de in de tussentijd genomen besluiten en de nog te verwachten besluiten in 2024 met meerjarige doorwerking.

In bijlage 1 is de actuele meerjarenstand op basis van de meest recente informatie en ambities van de gemeente Heerlen weergegeven.

- De financiële status van de gemeente Heerlen in relatie tot de ambities.

In bijlage 1 is de actuele meerjarenstand op basis van de meest recente informatie en ambities van de gemeente Heerlen weergegeven.

- Uitleg over het verschil in cijfers benchmark BDO (7,3 vorige jaar en 1,2 dit jaar) waarbij de vraag wordt beantwoord welke oorzaken dit nog meer heeft, naast het ravijnjaar.

Er zijn geen andere oorzaken van in het verschil tussen 7,3 en 1,2 buiten de effecten van het ravijn jaar. Op alle parameters van 2023 scoort Heerlen beter. Op solvabiliteit na, zijn ook al deze scores maximaal. Solvabiliteit blijft een risicofactor van de gemeente Heerlen op financieel gebied, desalniettemin verbeterd deze ten opzichte van 2023.

De analyse van de cijfers voor 2023 en 2024 toont verbeteringen in alle parameters. Heerlen behaalt maximale scores voor aangepaste nettoschuldquote, grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit, waardoor de score volgens de methodiek van 2023 zou stijgen van 7,1 naar 7,3.

Tabelgegevens in **ratioanalyse** (Bron: BDO-Benchmark Nederlands gemeenten 2023 & Bron: BDO-Benchmark Nederlands gemeenten 2024)

	<i>Solvabiliteit</i>	<i>Nettoschuldq. Gecorr</i>	<i>Grondexploitatie</i>	<i>Struc. exploitatie ruimte</i>	<i>Belastingcapaciteit</i>
<i>BDO Benchmark 2023</i>	9,6%	76,9%	2,9%	1,6%	97,4%
<i>BDO Benchmark 2024*</i>	12,7%	73,9%	1,4%	3,7%	91,2%

*groen is verbetering t.o.v. 2023

Tabelgegevens in **(rapport)cijfertoekenning** (Bron: BDO-Benchmark Nederlands gemeenten 2023 & Bron: BDO-Benchmark Nederlands gemeenten 2024)

	<i>Solvabiliteit</i>	<i>Nettoschuldq. Gecorr</i>	<i>Grondexploitatie</i>	<i>Struc. exploitatie ruimte</i>	<i>Belastingcapaciteit</i>	<i>Rapportscore</i>
<i>BDO Benchmark 2023</i>	13	30	15	10	3	<i>71 punten = 7,1 in rapport 7</i>
<i>BDO Benchmark 2024*</i>	13	30	15	10	5	<i>73 punten = 7,3 in</i>

*blauw is maximale score

Echter, in 2024 neemt BDO de effecten van het 'ravijnjaar' mee in haar analyse en gaat ervan uit dat het rijk de VNG-motie negeert en geen oplossingen biedt. Deze mogelijke effecten krijgen zware weging. Volgens de BDO-methodiek scoort Heerlen 4 op 6 criteria maximaal. Heerlen is van mening dat de mogelijke onzekere effecten van het 'ravijnjaar' een disproportioneel effect hebben, namelijk zijn 6,1 punten, op het cijfer.

	<i>Solvabiliteit</i>	<i>Nettoschuldq . Gecorr</i>	<i>Grondexploitatie</i>	<i>Struc. exploitatie ruimte</i>	<i>Belastingcapaciteit</i>	<i>Begrotingstotaal / eigen vermogen</i>	<i>Rapportscore</i>
<i>BDO Benchmark k 2023</i>	13	30	15	10	3	<i>n.v.t.</i>	<i>71 punten = 7,1 in rapport 7</i>
<i>BDO Benchmark k 2024</i>	13	30	15	10	5	-61	<i>12 punten = 1,2 in rapport 1</i>

- Wat zal het plan B worden wanneer er geen tegemoetkoming vanuit het rijk komt m.b.t. het ravijnjaar?

Indien het rijk niet met een passende oplossing komt en bezuinigingen aan de orde komen hanteren we conform het coalitieakkoord de

Ladder van Lodewijks:

- 1) Doelmatiger werken
- 2) Anders organiseren
- 3) Vertragen van projecten
- 4) Heroverwegen van taken (en projecten)
- 5) Het vergroten van de lastendruk.

Vanuit het coalitieakkoord 2022-2026 is hieraan toegevoegd dat de 'allerlaatste trede' de maatregelen zijn die de inkomens van kwetsbare mensen raken.

De VNG adviseert om nog even af te wachten met het effectueren van bezuinigen maar wel voorbereidingen te treffen. De VNG vervolgt haar advies om alle bezuinigingsmaatregelen, voornemen of opties als gevolg van het ravijnjaar in een aparte paragraaf in de kaderbrief te verwerken.

- Antwoord op de vraag wat de besparingen van het rijk betekenen voor de budgetten jeugdzorg. Kansen en bedreigingen weergeven.

Er is onzekerheid over de haalbaarheid van de beoogde financiële besparingen en de Hervormingsagenda Jeugd. De financiële druk is voor gemeenten nog altijd hoog en neemt toe. We zetten samen met de VNG in om te komen tot een balans in taken en middelen die recht doet aan onze problematiek. Hierbij blijft voor Heerlen het kind altijd op 1 staan en zullen keuzes in het belang van het kind gemaakt blijven worden. We doen in de jeugdzorg wat nodig is.

- Hoe op tijd te schakelen om financiële positie te behouden?

De kaderstelling van begroting 2025 is een gelegen moment op dit een formeel karakter te geven en het college de kaderstelling te geven voor de begroting 2025.

- Maatregelen om de financiële positie van de gemeente Heerlen te verbeteren.

Indien het rijk niet met een passende oplossing komt en bezuinigingen aan de orde komen hanteren we conform het coalitieakkoord de

Ladder van Lodewijks:

- 1) Doelmatiger werken
- 2) Anders organiseren
- 3) Vertragen van projecten
- 4) Heroverwegen van taken (en projecten)
- 5) Het vergroten van de lastendruk.

Vanuit het coalitieakkoord 2022-2026 is hieraan toegevoegd dat de 'allerlaatste trede' de maatregelen zijn die de inkomens van kwetsbare mensen raken.

De VNG adviseert om nog even af te wachten met het effectueren van bezuinigen maar wel voorbereidingen te treffen. De VNG vervolgt haar advies om alle bezuinigingsmaatregelen, voornemen of opties als gevolg van het ravijnjaar in een aparte paragraaf in de kaderbrief te verwerken.

- Een inzicht in de huidige inkomsten en uitgaven en wat het betekent indien er niet of juist wel wordt geïndexeerd.

In de begroting 2024 is er een structurele inflatie doorgevoerd van 3,9% meerjarig op basis van de in meicirculaire gepubliceerde IMOC (Prijs overheidsconsumptie, netto materieel; de gebruikelijke indexatie voor overheden). De CPI (Consument Prijs Index) schommelt in januari 2024 tussen de 3,2% en 3,5% afhankelijk van het meewegen van energieprijzen. Het feit dat het gehanteerde IMOC percentages in lijn liggen met de CPI is een indicatie dat er juist is geïndexeerd op basis van de nu bekende informatie. Echter, blijft de forecast van de inflatie en indexering een ruime bandbreedte ondervinden.

- Tussentijdse financiële stand van reeds genomen en te verwachten besluiten.

In bijlage 1 is de actuele meerjarenstand op basis van de meest recente informatie en ambities van de gemeente Heerlen weergegeven.

- De huidige prognoses m.b.t. het ravijnjaar afgezet tegen de prognoses als het rijk toch ingrijpt voor het ravijnjaar.

Het is niet mogelijk om een precieze inschatting te maken van de impact van het ravijnjaar op de gemeente Heerlen, voornamelijk vanwege de fluctuaties a.g.v. de financieringsmethodiek. Een ruwe schatting voor de gemeente Heerlen bedraagt 18,6 miljoen voor het jaar 2026. De gemeente, gezien haar sociaal-economische situatie, is meer dan gemiddeld afhankelijk van rijksmiddelen, waardoor verminderde rijksinkomsten harder aankomen en invloed hebben op haar financiële positie.

Vragen JPH

In de onderstaande punten worden de vragen van de JPH per vraag geadresseerd:

- Een overzicht van alle grootschalige projecten die een investering van 1M of meer vereisen en de geplande jaren waarin deze:

- 1) Gestart worden

- 2) Opgeleverd worden
- 3) Het bedrag aan investering en welke rentelasten deze met zich meebrengen
- 4) De eventuele exploitatielasten en vanaf welke jaar deze meewegen in de begroting
- 5) En een paragraaf en of toelichting of deze projecten nog uitgesteld, aangepast of afgesteld kunnen worden.

Op pagina 236 van de begroting 2024 wordt de investeringsplanning weergegeven zoals deze is vastgesteld bij de algemene beschouwingen op 2 november 2023. De omslagrentelast die wordt doorbelast aan de projecten bedraagt 2% en is kostendekkend.

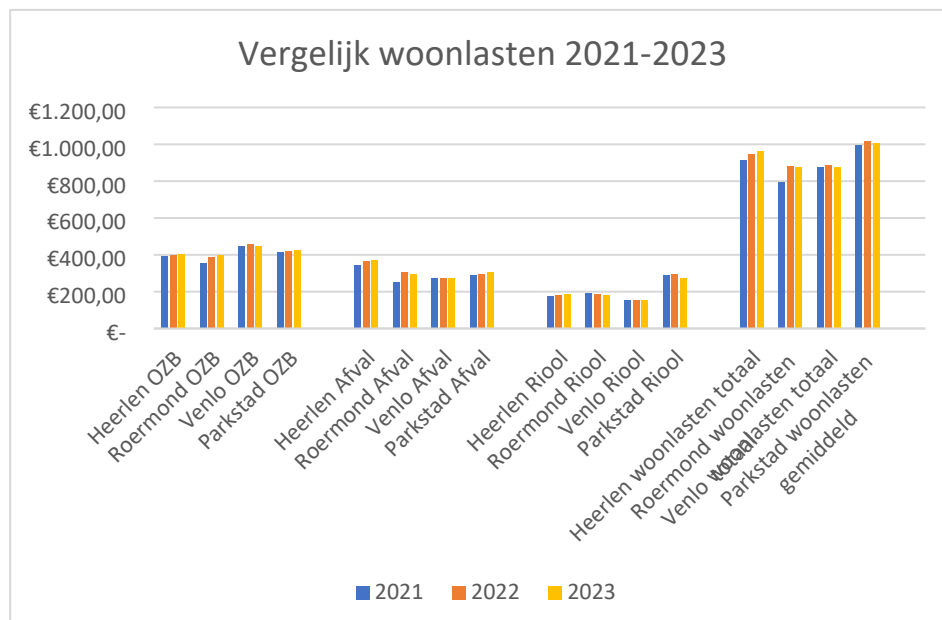
- Een terugblik op de laatste 3 jaren en een doorkijk tot en met 2027 van de ontwikkeling van de legeskosten in vergelijking met gemeenten, Roermond, Venlo en het gemiddelde van Parkstad uitgezonderd Heerlen zelf. En een uitsplitsing op het gebied van OZB, bouwleges, Riool en afvalstoffenheffing (incl kosten vrijstellingen minima), parkeertarieven. Deze bedragen in absolute totalen per inwoner en in % van de indexatie terugblikkend en vooruitkijkend.

Gemeentes maken bij het vergelijken van lokale lasten gebruik van “de Atlas van de lokale lasten” welke jaarlijks wordt gepubliceerd door Coelo. Coelo zet jaarlijks hiervoor een enquête uit bij alle gemeentes met daar waar nodig per gemeente specifieke vragen. Wij zullen uw vragen hieronder beantwoorden met de beschikbare gegevens die wij hebben van Coelo. Enkele vragen kunnen wij (nog) niet beantwoorden, dat zijn:

- Een vergelijking van de lasten voor de jaren 2024 t/m 2027. De gegevens van 2024 zijn nog niet beschikbaar. Zodra deze gepubliceerd worden kunnen we deze vergelijking alsnog maken. Een doorkijk tot en met 2027 voor andere gemeentes kunnen wij niet, ook een reële doorkijk voor onze eigen gemeente is van te veel factoren afhankelijk waar wij op dit moment geen zicht op hebben. Enkele van deze factoren zijn de inflatieontwikkeling, de specifieke kostenontwikkeling intern en extern bij b.v. de GR-en RD4 en BsGW, en de te maken keuzes i.v.m. de stand van de begroting.
- Wij hebben geen inzicht in de kosten voor kwijschelding van minima bij andere gemeentes.

Vergelijk woonlasten 2021-2023

We vergelijken de woonlasten op basis van een meerpersoonshuishouden met eigen woning. De OZB lasten worden berekend op basis van de gemiddelde WOZ waarde bij de eigen gemeente. Voor het variabel deel van de afvalstoffenheffing wordt voor iedere gemeente uitgegaan van hetzelfde aantal ledigen.

Grafiek vergelijking woonlastenTabel vergelijking woonlasten

Gemeente	2021	2022	Mutatie	2023	Mutatie
Heerlen OZB	€ 393,00	€ 400,00	1,78%	€ 404,00	1,00%
Roermond OZB	€ 353,00	€ 389,00	10,20%	€ 399,00	2,57%
Venlo OZB	€ 450,00	€ 461,00	2,44%	€ 448,00	-2,82%
Parkstad OZB	€ 415,60	€ 422,60	1,68%	€ 428,00	1,28%
Heerlen Afval	€ 343,00	€ 366,00	6,71%	€ 370,00	1,09%
Roermond Afval	€ 250,00	€ 305,00	22,00%	€ 296,00	-2,95%
Venlo Afval	€ 274,00	€ 274,00	0,00%	€ 274,00	0,00%
Parkstad Afval	€ 291,60	€ 297,00	1,85%	€ 308,20	3,77%
Heerlen Riool	€ 178,00	€ 184,00	3,37%	€ 190,00	3,26%
Roermond Riool	€ 191,00	€ 188,00	-1,57%	€ 184,00	-2,13%
Venlo Riool	€ 155,00	€ 155,00	0,00%	€ 155,00	0,00%
Parkstad Riool	€ 250,80	€ 251,40	0,24%	€ 272,60	8,43%
Heerlen woonlasten totaal	€ 914,00	€ 950,00	3,94%	€ 964,00	1,47%
Roermond woonlasten totaal	€ 794,00	€ 882,00	11,08%	€ 879,00	-0,34%
Venlo woonlasten totaal	€ 879,00	€ 890,00	1,25%	€ 877,00	-1,46%
Parkstad woonlasten gemiddeld	€ 958,00	€ 971,00	1,36%	€ 1.008,80	3,89%

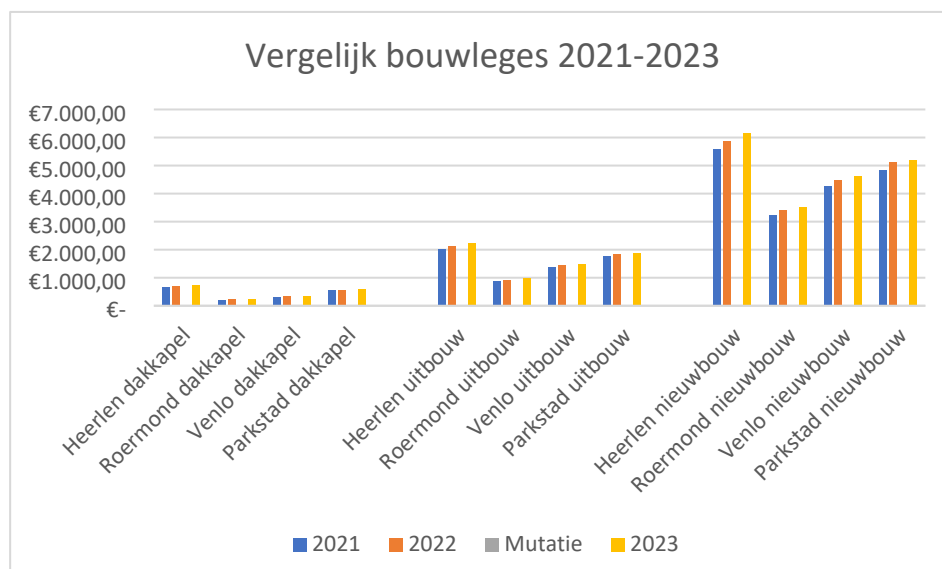
Vergelijk bouwleges 2021-2023

De bouwleges bij de diverse gemeentes worden vergeleken op basis van bouwactiviteit. Er worden jaarlijks 3 bouwactiviteiten vergeleken, een omgevingsvergunning voor een dakkapel, voor een uitbouw

en voor nieuwbouw. Coelo hanteert een jaarlijkse indexatie van de bouwsommen voor deze bouwactiviteiten. Onderstaande bouwactiviteiten/bouwsommen worden vergeleken.

Omgevingsvergunning	2021	2022	2023
Dakkapel	€ 11.300	€ 11.900	€ 12.300
Uitbouw	€ 50.600	€ 53.300	€ 54.900
Nieuwbouw	€ 158.000	€ 166.000	€ 171.000

Grafiek vergelijking bouwleges

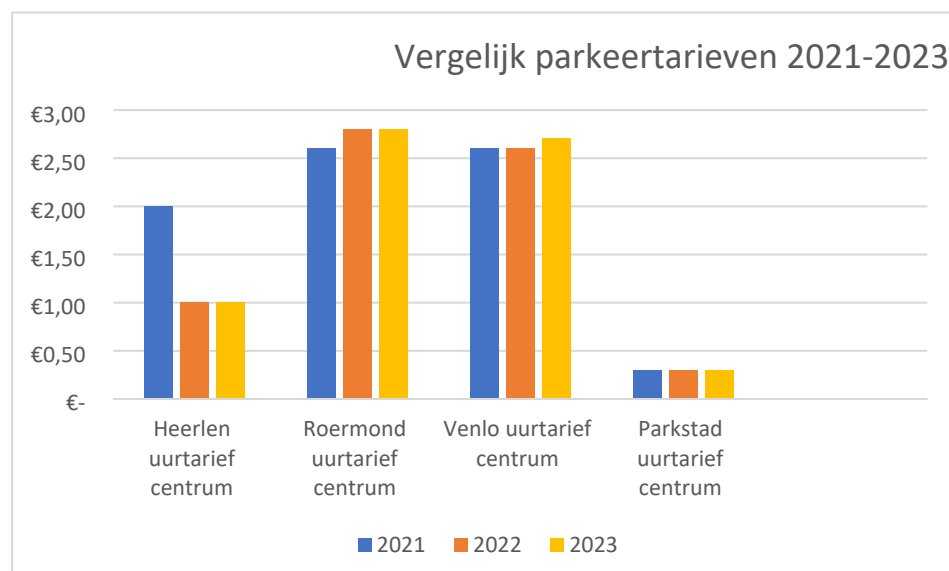
Tabel vergelijking bouwleges

Gemeente	2021	2022	Mutatie	2023	Mutatie
Heerlen dakkapel	€ 673,00	€ 691,00	2,67%	€ 725,00	4,92%
Roermond dakkapel	€ 207,00	€ 218,00	5,31%	€ 224,00	2,75%
Venlo dakkapel	€ 305,00	€ 321,00	5,25%	€ 332,00	3,43%
Parkstad dakkapel	€ 543,20	€ 563,60	3,76%	€ 571,40	1,38%
Heerlen uitbouw	€ 2.030,00	€ 2.114,00	4,14%	€ 2.216,00	4,82%
Roermond uitbouw	€ 878,00	€ 925,00	5,35%	€ 973,00	5,19%
Venlo uitbouw	€ 1.366,00	€ 1.439,00	5,34%	€ 1.482,00	2,99%
Parkstad uitbouw	€ 1.755,40	€ 1.827,20	4,09%	€ 1.871,40	2,42%
Heerlen nieuwbouw	€ 5.592,00	€ 5.854,00	4,69%	€ 6.150,00	5,06%
Roermond nieuwbouw	€ 3.241,00	€ 3.405,00	5,06%	€ 3.527,00	3,58%
Venlo nieuwbouw	€ 4.266,00	€ 4.482,00	5,06%	€ 4.617,00	3,01%
Parkstad nieuwbouw	€ 4.832,20	€ 5.110,20	5,75%	€ 5.188,80	1,54%

Vergelijk parkeertarieven 2021-2023

De vergelijking wordt gemaakt op basis van het tarief voor een uur parkeren in het centrum op de openbare weg. In de Parkstad gemeentes heeft alleen Kerkrade een tarief hiervoor, van € 1,50 per uur, waardoor het gemiddelde voor Parkstad laag uitkomt.

Grafiek vergelijking parkeertarieven

Tabel vergelijking parkeertarieven

Gemeente	2021	2022	Mutatie	2023	Mutatie
Heerlen uurtarief centrum	€ 2,00	€ 1,00	-50,00%	€ 1,00	0,00%
Roermond uurtarief centrum	€ 2,60	€ 2,80	7,69%	€ 2,80	0,00%
Venlo uurtarief centrum	€ 2,60	€ 2,60	0,00%	€ 2,70	3,85%
Parkstad uurtarief centrum	€ 0,30	€ 0,30	0,00%	€ 0,30	0,00%

- Een inschatting van de vereiste co-financieringsbedragen de komende jaren (ook uitgesplitst op diegene nog niet aan de raad voorgelegd zijn zoals bijvoorbeeld VHF Heerlen Noord, Regiodeal, WBI, SBI)

De benodigde cofinanciering op basis van collegebesluiten voor aanvragen van rijkssubsidies hebben we meegenomen in het actuele meerjarenstand van bijlage 1. Bij eventuele aanvullende subsidieaanvragen moet per aanvraag bekeken worden welke cofinanciering noodzakelijk is en hoeverre die extra middelen buiten de begroting vraagt. Tevens moet opgemerkt worden dat cofinanciering alleen van toepassing is als de subsidie ook toegekend wordt.

- Een overzicht aan mogelijke oplossingen die bij kunnen dragen aan het verbeteren van de financiële positie van de gemeente zoals bijvoorbeeld een actiever grondbeleid, besparingen op (externe) inhuur,

Indien het rijk niet met een passende oplossing komt en bezuinigingen aan de orde komen hanteren we conform het coalitieakkoord de Ladder van Lodewijks:

- 1) Doelmatiger werken
- 2) Anders organiseren
- 3) Vertragen van projecten
- 4) Heroverwegen van taken (en projecten)
- 5) Het vergroten van de lastendruk.

Vanuit het coalitieakkoord 2022-2026 is hieraan toegevoegd dat de 'allerlaatste trede' de maatregelen zijn die de inkomens van kwetsbare mensen raken.

De VNG adviseert om nog even af te wachten met het effectueren van bezuinigen maar wel voorbereidingen te treffen. De VNG vervolgt haar advies om alle bezuinigingsmaatregelen, voornemen of opties als gevolg van het ravijnjaar in een aparte paragraaf in de kaderbrief te verwerken.

- Een overzicht van de omslagrente ontwikkeling op basis van de huidige rentestand en welke effect dit heeft op de herfinanciering van de schuldpositie de komende jaren en de daarmee gepaarde rentelasten.

Voor de beantwoording van deze vraag verwijs ik naar het Memo aan de commissie EBF met onderwerp Rente scenario's: toezeggingsnummer: 2984. Deze is toegevoegd in bijlage 2.

- Een overzicht van Heerlense regelingen en de jaarlijks daaraan gekoppelde kosten die gekoppeld zijn aan de voorzieningenwijzer die niet verplicht zijn van rijkswege. Hierbij ook oa de witgoedregeling, Fit & fun etc.

Het is de huidige administratieve organisatie niet mogelijk om een onderscheid te maken op wettelijke taak en publieke taak in de exploitatie omdat de begroting en jaarverantwoording plaatsvindt op programma en kernthema niveau. Programma en kernthema's zijn wettelijke en publieke taak overschrijdend.

Bijlage 1: Overzicht op postniveau

Bijlage 2: Memo Rente scenario's

Bijlage 3: VNG ledenbrief

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Heerlen,

de secretaris,

De burgemeester,

drs. V.N. Gosselink-Van Dijk

drs. R. Wever

Bijlage 1: Overzicht op postniveau

Basisbestand Ontwikkeling Begroting 2025-2028								
Domein	Product	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028	
Reeds opgenomen in de begroting								
Startsaldo begroting 2025-2028								
		Startsaldo uit primlieve begroting 2024	0	-	-20.297	-20.861	n.n.b	
	Novembernota 2023& Kaderbrief 2025	GF sept & decembercirculaire 2023	1.882	1.103	647	4.916	n.n.b	
Totaal Startsaldo			1.882	1.103	-19.649	-15.945	-	
Reeds genomen (college)besluiten								
		Subsidieaanvraag VHF Heerlen-Noord	0	-1.216	-1.216	-1.216	-1.216	
		Kap last Subsidieaanvraag Woningbouwimpuls Heerlen-Noord	0	PM	PM	PM	PM	
		Nieuwbouw Mijnskoloniewiken	0	PM	PM	PM	PM	
		Kap last Subsidieaanvraag Woningbouwimpuls 6e tranch DSM	0	PM	PM	PM	PM	
	Okt	Koopovereenkomst en samenwerking herontwikkeling Giesen Bautsch	0	-	-	-	-	
	Okt	Realisatie fietsenstalling Parallelweg 2/2a	0	-231	-228	-224	-221	
	Okt	Agressieprotocol 2023-2025	0	-	-	-	-	
	Nov	Wervingsplan Promenade 1 rentetoerekening	0	-240	-240	-240	-240	
	Dec	IHP PO kap last	0	-15	-324	-450	-467	
	Dec	Incidentele kosten IHP PO	0	-1.382	-2.064	-658	-1.343	
	Jan	Bestemmingsplan Hoogspanningsstation	0	-	-	-	-	
	Jan	Buurtvergroeningsplan	0	-	-247	-243	-240	
	Jan	Begrotingswijziging Parkstad Route Kapitaallasten	0	-	-96	-96	-96	
	Dec	Belastingverordening 2024	0	pm	pm	pm	pm	
Totaal Reeds genomen (college)besluiten			-	-3.084	-4.414	-3.128	-3.822	
Gemeentefonds								
		Gemeentefonds effecten na decembercirculaire	pm	pm	pm	pm	pm	
Totaal Gemeentefonds								-
Verbonden partijen								-
Bedrijfsvoering		Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)	pm	pm	pm	pm	pm	
Samenleving		Gemeentelijke Gezondheidsdienst Zuid-Limburg (GGD)	pm	pm	pm	pm	pm	
Bedrijfsvoering		Het Gegevenshuis	pm	pm	pm	pm	pm	
Samenleving		Omnibuzz	pm	pm	pm	pm	pm	
Stad		Historisch Centrum Limburg (HCL)	pm	pm	pm	pm	pm	
Stad		Regionale Uitvoeringsdienst (RUD)	pm	pm	pm	pm	pm	
Stad		Reinigingsdiensten RD4 (pluspakket)	pm	pm	pm	pm	pm	
Stad		Stadsregio Parkstad Limburg	pm	pm	pm	pm	pm	
Samenleving		Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL)	pm	pm	pm	pm	pm	
Stad		Werkvoorzieningschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)	pm	pm	pm	pm	pm	
Samenleving		ZVHP	Zomernota	Zomernota	Zomernota	Zomernota	Zomernota	
Stad		Werkgevers Servicepunt Parkstad (WSP)	pm	pm	pm	pm	pm	
Bedrijfsvoering		PIT	Pm	pm	pm	pm	pm	
Totaal Verbonden partijen								-
Structurele effecten Novembernota /Zomernota / Jaarrekening								-
	Sept	Pilot burgerberaad en plan van aanpak burgerberaad	0	0	0	0	0	
	Sept	*Burgerbetrokkenheid	0	0	0	0	0	
	Sept	Bijdrage Xonar (raadsbesluit sept 2023)	0	0	0	0	0	
	Sept	ZVHP	-0,4	-30	-68	-106	-106	
	okt	Voorbereidingsbesluit - enkel ambtelijke uren	0	0	0	0	0	
	Dec	Bestemmingsplan woningsspitsing en kamerbewoning	0	0	0	0	0	
	Dec	Verhuurverordening	0	0	0	0	0	
	Dec	Huisvestingsverordening	0	0	0	0	0	
	Dec	Doelgroepenverordening	pm	pm	pm	pm	pm	
	Jan	Verordening rekenkamer	pm	pm	pm	pm	pm	
	Jan	NPHLN	0	pm	pm	pm	pm	
	Dec	Cao ontwikkelingen	pm	pm	pm	pm	pm	
	Feb	Jeugd	pm	pm	pm	pm	pm	
	Feb	Wmo	pm	pm	pm	pm	pm	
Totaal Structurele effecten JR, NN en ZN			-0	-30	-68	-106	-106	
Indexering								-
Mi-C		Salariesen / Looncompensatie (conform imoc) +	0	pm	pm	pm	pm	
Mi-C		Pensioenpremiestijging						
Mi-C		HR-21 evaluatie						
Mi-C		Prijscompensatie (conform imoc meircirculaire)						
Mi-C		Correctie prijsindex						
Mi-C		Correctie prijsindex (prim. Begr.)						
Mi-C		Aanpassing stelpost Verbonden Partijen t.b.v. index						
Totaal Indexering								-
Kapitaallasten								-
kap.l.		Bijstelling afschr. agv mutatie renteomslag% van .. naar ..%(spreekt bij ANW) + bijst. Kap.l.stn agv mutaties inv.planning tot .....-2024						
kap.l.		Correctie kap lasten PIT						
kap.l.		Corr. Onderupt. Kap.l.stn uit begr 2024						
		Bijstelling na zomer kapitaallast (rente bijstelling)						
		Bijstelling rentelasten (60050005)	0	pm	pm	pm	pm	
		Bijstelling Bres kapitaallasten						
Totaal Kapitaallasten			-	-	-	-	-	
Ontwikkelingen								-
Stad		Centrum: Romeins museum	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Stad		Centrum: Centrumbad	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Stad		Centrum: Royal	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Stad		Onderwijs naar binnenstad: Zuyd	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Stad		Onderwijs naar binnenstad: OU	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Stad		Onderwijs naar binnenstad: Herlecollege	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Stad		Onderwijs naar binnenstad: Grotius	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Stad		Onderwijs naar binnenstad: UM	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Stad		Stadspark Oranje Nassau/Skatepark	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Stad		Duurzaamheid: Structurele middelen	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Stad		WerkvoorHeerlen Begroting	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Stad		WerkvoorHeerlen Groenopdracht	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Stad		Bovengrondse Vakschool afbouw	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Stad		Herstructurering Hoensbroek	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Stad		Willemskwartier	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Stad		Erfgoedjaar	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Stad		Sportpark Varenbeuk	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Samenleving		Contracten actualiseren (bestaande en/of nieuw af te sluiten) oa volume-/prijsindex	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Samenleving		BUG	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Samenleving		Uittreden KBL	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Samenleving		Openenderegelingen	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Samenleving		Rijksmiddelen I/S en Hervormingsagenda	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Stad		Cofinanciering overige	Pm	Pm	Pm	Pm	Pm	
Totaal Ontwikkelingen								-
Totaal Basisbegroting 28.02.2024			1.881	-2.011	-24.132	-19.129	n.n.b	